

Bilag 1: Regionsspecifikke nøgletal

Analyse af brugen af billeddiagnostiske undersøgelser af lænderyggen

Indenrigs- og
Sundhedsministeriets

BENCHMARKINGENHED

Publikationen kan hentes på hjemmesiden for
Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed:
www.benchmark.dk

Henvendelse om publikationen kan ske til kontaktpersonen
på analysen, som fremgår af hjemmesiden.

Indhold

Læsevejledning	3
1 Køns- og aldersstandardiseret MR af lænderyggen på tværs af årsperioder	6
2 Køns- og aldersstandardiseret røntgen af lænderyggen på tværs af årsperioder	6
3 Køns- og aldersstandardiseret MR af lænderyggen på tværs af individuelle år	7
4 Køns- og aldersstandardiseret røntgen af lænderyggen på tværs af individuelle år	7
5 Køns- og aldersstandardiseret MR af lænderyggen på tværs af befolkningsgrupper	7
6 Køns- og aldersstandardiseret røntgen af lænderyggen på tværs befolkningsgrupper.....	9
7 Køns- og aldersstandardiseret privat finansieret billeddiagnostik af lænderyggen	11
8 MR af lænderyggen på tværs af årsperioder	11
9 Røntgen af lænderyggen på tværs af årsperioder.....	12
10 MR af lænderyggen på tværs af individuelle år.....	12
11 Røntgen af lænderyggen på tværs af individuelle år	13
12 Oversigt over de mest almindelige profiler på modtagere af billeddiagnostiske undersøgelser af lænderyggen på landsplan.....	14
13 De mest almindelige profiler på modtagere af billeddiagnostiske undersøgelser af lænderyggen på landsplan, og deres volumen i de enkelte regioner	15
14 Privat finansieret billeddiagnostik af lænderyggen	16
15 Internetadresser på regionale tiltag online.....	16

Læsevejledning

Dette bilag indeholder 15 tabeller med regionsspecifikke nøgletal relateret til Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenheds analyse af brugen af billeddiagnostiske undersøgelser af lænderyggen.

I tabel et til syv findes oversigter over de køns- og aldersstandardiserede nøgletal, der illustrerer den nuværende status i brugen af billeddiagnostiske undersøgelser af lænderyggen og udviklingen over tid og på tværs af forskellige befolkningsgrupper, både på landsplan og i regionerne.

Tabel otte til 14 indeholder de ikke-standardiserede nøgletal. Her kan man ligeledes se den nuværende status på landsplan og i regionerne på forbruget af billeddiagnostiske undersøgelser af lænderyggen og udviklingen over tid. Desuden gives en oversigt over de mindst almindelige (hyppige) modtagerprofiler på landsplan samt deres forekomst på tværs af regionerne.

Tabel 15 er en liste over internetadresser, der er linket til i tabel 6.1 i hovedrapporten, hvilken er en oversigt over regionale indsatser målrettet at undgå unødvendig billeddiagnostik af lænderyggen.

Køns- og aldersstandardiserede tal

Tabel 1: Køns- og aldersstandardiseret MR af lænderyggen på tværs af årsperioder

I tabel 1 præsenteres udviklingen i forbruget af MR-scanninger af lænderyggen på landsplan og i de enkelte regioner. Udviklingen er opgjort på tværs af tre poolede årsperioder: 1) 2014-2016, 2) 2017-2020 og 3) 2021-2023. Forbruget er angivet som det køns- og aldersstandardiseret antal af MR-scanninger af lænderyggen pr. 1.000 voksne indbyggere. Disse data danner grundlaget for figur 5.3 og tabel 5.1 i hovedrapporten.

I den yderste højre kolonne fremgår den procentvise ændring i forbruget, beregnet ud fra forskellen mellem forbruget i perioden 2014-2016 og forbruget i perioden 2021-2023.

Tabel 2: Køns- og aldersstandardiseret røntgen af lænderyggen på tværs af årsperioder

I tabel 2 præsenteres udviklingen i forbruget af røntgen af lænderyggen på landsplan og i de enkelte regioner. Udviklingen er opgjort på tværs af tre poolede årsperioder: 1) 2014-2016, 2) 2017-2020 og 3) 2021-2023. Forbruget er angivet som det køns- og aldersstandardiseret antal af røntgen af lænderyggen pr. 1.000 voksne indbyggere. Disse data danner grundlaget for figur 5.4 og tabel 5.2 i hovedrapporten.

I den yderste højre kolonne fremgår den procentvise ændring i forbruget, beregnet ud fra forskellen mellem forbruget i perioden 2014-2016 og forbruget i perioden 2021-2023.

Tabel 3: Køns- og aldersstandardiseret MR af lænderyggen på tværs af individuelle år

I tabel 3 præsenteres udviklingen i forbruget af MR-scanninger af lænderyggen på landsplan og i de enkelte regioner. Udviklingen er opgjort på tværs af de individuelle år fra 2014-2023. Forbruget er angivet som det køns- og aldersstandardiseret antal af MR-scanninger af lænderyggen pr. 1.000 voksne indbyggere.

Tabel 4: Køns- og aldersstandardiseret MR af lænderyggen på tværs af individuelle år

I tabel 4 præsenteres udviklingen i forbruget af røntgen af lænderyggen på landsplan og i de enkelte regioner. Udviklingen er opgjort på tværs af de individuelle år fra 2014-2023. Forbruget er angivet som det køns- og aldersstandardiseret antal af røntgen af lænderyggen pr. 1.000 voksne indbyggere.

Tabel 5: Køns- og aldersstandardiseret MR af lænderyggen på tværs af befolkningsgrupper

I tabel 5 præsenteres forbruget af MR-scanninger af lænderyggen på tværs af udvalgte befolkningsgrupper på landsplan og i de enkelte regioner. Forbruget er angivet som det køns- og aldersstandardiserede antal MR-scanninger af lænderyggen pr. 1.000 personer i gruppen i perioden 2021-2023. Data fra rækken, der angiver niveauer på landsplan, danner grundlaget for figurerne over forbruget af MR-scanninger af lænderyggen på tværs af befolkningsgrupperne, der indgår i hovedrapportens kapitel 4. Data fra de resterende rækker fremgår i tabel 5.3 i hovedrapporten.

Tabel 6: Køns- og aldersstandardiseret røntgen af lænderyggen på tværs af befolkningsgrupper

I tabel 6 præsenteres forbruget af røntgen af lænderyggen på tværs af udvalgte befolkningsgrupper på landsplan og i de enkelte regioner. Forbruget er angivet som det køns- og aldersstandardiserede antal røntgen af lænderyggen pr. 1.000 personer i gruppen i perioden 2021-2023. Data fra rækken, der angiver niveauer på landsplan, danner grundlaget for figurerne over forbruget af røntgen af lænderyggen på tværs af befolkningsgrupperne, der indgår i hovedrapportens kapitel 4. Data fra de resterende rækker fremgår i tabel 5.4 i hovedrapporten.

Tabel 7: Køns- og aldersstandardiseret privat finansieret billeddiagnostik af lænderyggen

I tabel 7 præsenteres forbruget af privat finansieret billeddiagnostiske undersøgelser af lænderyggen, både på landsplan og på tværs af de enkelte regioner. Forbruget er angivet som det køns- og aldersstandardiserede antal af hhv. MR-scanninger og røntgen af lænderyggen pr. 1.000 voksne indbyggere i perioden 2021-2023.

Faktisk tal (ikke køns- og aldersstandardiserede)**Tabel 8: MR af lænderyggen på tværs af årsperioder**

I tabel 8 præsenteres udviklingen i forbruget af MR-scanninger af lænderyggen på landsplan og i de enkelte regioner. Udviklingen er opgjort på tværs af tre poolede årsperioder: 1) 2014-2016, 2) 2017-2020 og 3) 2021-2023. Forbruget er angivet som det faktiske antal af MR-scanninger af lænderyggen pr. 1.000 voksne indbyggere.

I den yderste højre kolonne fremgår den procentvise ændring i forbruget, beregnet ud fra forskellen mellem forbruget i perioden 2014-2016 og forbruget i perioden 2021-2023.

Tabel 9: Røntgen af lænderyggen på tværs af årsperioder

I tabel 9 præsenteres udviklingen i forbruget af røntgen af lænderyggen på landsplan og i de enkelte regioner. Udviklingen er opgjort på tværs af tre poolede årsperioder: 1) 2014-2016, 2) 2017-2020 og 3) 2021-2023. Forbruget er angivet som det faktiske antal af røntgen af lænderyggen pr. 1.000 voksne indbyggere.

I den yderste højre kolonne fremgår den procentvise ændring i forbruget, beregnet ud fra forskellen mellem forbruget i perioden 2014-2016 og forbruget i perioden 2021-2023.

Tabel 10: MR af lænderyggen på tværs af individuelle år

I tabel 10 præsenteres udviklingen i forbruget af MR-scanninger af lænderyggen på landsplan og i de enkelte regioner. Udviklingen er opgjort på tværs af de individuelle år fra 2014-2023. Forbruget er angivet som det faktiske antal af MR-scanninger af lænderyggen pr. 1.000 voksne indbyggere.

Tabel 11: Røntgen af lænderyggen på tværs af individuelle år

I tabel 11 præsenteres udviklingen i forbruget af røntgen af lænderyggen på landsplan og i de enkelte regioner. Udviklingen er opgjort på tværs af de individuelle år fra 2014-2023. Forbruget er angivet som det faktiske antal af røntgen af lænderyggen pr. 1.000 voksne indbyggere.

Tabel 12: Oversigt over de mest almindelige profiler på modtagere af billeddiagnostiske undersøgelser af lænderyggen på landsplan.

I tabel 12 præsenteres de fem mest almindelige profiler på modtagere af henholdsvis MR- og røntgen af lænderyggen på landsplan. Disse profiler er dannet ud fra fem forskellige karakteristika ved patienterne: 1) Køn, 2) aldersgruppe, 3) beskæftigelsesstatus, 4) uddannelsesniveau og 5) helbredsstatus. De fem variable kan kombineres til 360 forskellige patientprofiler, og de mest hyppige profiler er dem, der optræder i videst omfang ud af de mulige kombinationer. Tabel 11 svarer til tabel 4.1 i hovedrapporten.

Tabel 13: De mest almindelige profiler på modtagere af billeddiagnostiske undersøgelser af lænderyggen på landsplan, og deres volumen i de enkelte regioner.

I tabel 13 præsenteres det, hvor stor en andel de fem mest almindelige profiler på modtagere af billeddiagnostiske undersøgelser af lænderyggen udgør på landsplan og i de enkelte regioner. Rækken, der viser andelen på landsplan, er identisk med tabel 4.1, mens de resterende rækker danner grundlaget for figur 5.5 og figur 5.6 i hovedrapporten.

Tabel 14: Privat finansieret billeddiagnostik af lænderyggen

I tabel 14 præsenteres forbruget af privat finansieret billeddiagnostiske undersøgelser af lænderyggen, både på landsplan og på tværs af de enkelte regioner. Forbruget er angivet antallet af hhv. MR-scanninger og røntgen af lænderyggen pr. 1.000 voksne indbyggere i perioden 2021-2023.

Internetadresser der linkes til i kapitel 6 om regionale indsatser

Tabel 15: Oversigt over internetadresser refereret i kapitel 6

I tabel 15 præsenteres de tilhørende links til internetadresserne, som vi henviser til i tabel 6.1 i hovedrapporten. Tabel 6.1 giver en oversigt over regionale initiativer rettet mod at reducere og undgå unødvendig billeddiagnostik af lænderyggen.

1 Køns- og aldersstandardiseret MR af lænderyggen på tværs af årsperioder

Tabel 1

Køns- og aldersstandardiseret MR af lænderyggen pr. 1.000 voksne: Udvikling og ændring over tid, 2014-2023

Region	Periode 1 (2014-2016)	Periode 2 (2017-2020)	Periode 3 (2021-2023)	Ændring fra periode 1 til 3
Nordjylland	11,3	14,0	15,7	39 pct.
Midtjylland	18,3	19,1	17,0	-7 pct.
Syddanmark	18,8	17,3	12,7	-32 pct.
Hovedstaden	13,3	12,6	12,7	-5 pct.
Sjælland	13,0	15,9	17,6	35 pct.
Landsplan	15,3	15,7	14,7	-4 pct.

Anm.: Der er tale om beregninger baseret på ændringer i de køns- og aldersstandardiseret antal MR-scanninger af lænderyggen pr. 1.000 voksne, der er offentligt finansieret. Bemærk, at periode to i figuren strækker sig over fire og ikke tre år som periode et og tre. Dette påvirker ikke i sig selv estimatet og leder ikke til skævhed i tallene.

Kilde: Danmarks Statistik, Landspatientsregisteret og egne beregninger.

2 Køns- og aldersstandardiseret røntgen af lænderyggen på tværs af årsperioder

Tabel 2

Køns- og aldersstandardiseret antal røntgen af lænderyggen pr. 1.000 voksne: Udvikling og ændring over tid, 2014-2023

Region	Periode 1 (2014-2016)	Periode 2 (2017-2020)	Periode 3 (2021-2023)	Ændring fra periode 1 til 3
Nordjylland	24,2	20,3	17,5	-28 pct.
Midtjylland	20,2	17,1	14,0	-31 pct.
Syddanmark	19,5	15,4	11,4	-42 pct.
Hovedstaden	16,4	14,8	12,6	-23 pct.
Sjælland	24,9	20,5	19,4	-22 pct.
Landsplan	19,9	16,8	14,1	-29 pct.

Anm.: Der er tale om beregninger baseret på ændringer i de køns- og aldersstandardiseret antal MR-scanninger af lænderyggen pr. 1.000 voksne, der er offentligt finansieret. Bemærk, at periode to i figuren strækker sig over fire og ikke tre år som periode et og tre. Dette påvirker ikke i sig selv estimatet og leder ikke til skævhed i tallene.

Kilde: Danmarks Statistik, Landspatientsregisteret og egne beregninger.

3 Køns- og aldersstandardiseret MR af lænderyggen på tværs af individuelle år

Tabel 3

Køns- og aldersstandardiseret antal MR-scanninger af lænderyggen pr. 1.000 voksne, 2014-2023

Region	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Nordjylland	9,5	11,2	13,1	14,3	14,8	12,4	14,5	16,0	16,5	14,7
Midtjylland	16,9	18,8	19,3	19,9	20,0	19,2	17,5	18,1	15,6	17,2
Syddanmark	19,0	18,8	18,5	20,0	19,1	16,3	13,7	14,4	12,2	11,6
Hovedstaden	13,4	13,8	12,9	12,4	11,9	13,1	12,8	13,5	12,7	11,9
Sjælland	12,0	13,8	13,3	14,4	15,9	16,7	16,6	17,4	17,9	17,6
Landsplan	14,7	15,7	15,5	16,1	16,1	15,6	14,8	15,5	14,4	14,1

Anm.: Der er tale om offentligt finansieret billeddiagnostiske udredninger af lænderyggen.

Kilde: Danmarks Statistik, Landspatientsregisteret og egne beregninger.

4 Køns- og aldersstandardiseret røntgen af lænderyggen på tværs af individuelle år

Tabel 4

Køns- og aldersstandardiseret antal røntgen af lænderyggen pr. 1.000 voksne, 2014-2023

Region	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Nordjylland	26,2	24,2	22,3	22,7	21,2	20,2	17,1	17,8	17,3	17,5
Midtjylland	20,4	20,6	19,7	19,4	17,9	16,9	14,3	14,8	14,0	13,3
Syddanmark	19,3	20,1	19,0	18,4	18,1	14,7	10,5	11,4	11,3	11,5
Hovedstaden	16,7	16,5	16,0	15,7	15,3	15,3	12,7	12,9	12,9	11,9
Sjælland	24,6	25,3	24,7	22,2	20,1	20,7	18,8	20,0	20,6	17,9
Landsplan	20,2	20,3	19,4	18,8	17,7	16,8	13,9	14,5	14,3	13,6

Anm.: Der er tale om offentligt finansieret billeddiagnostiske udredninger af lænderyggen.

Kilde: Danmarks Statistik, Landspatientsregisteret og egne beregninger.

5 Køns- og aldersstandardiseret MR af lænderyggen på tværs af befolkningsgrupper

Tabel 5
Køns- og aldersstandardiseret antal MR-scanninger af lænderyggen pr. 1.000 på tværs af befolkningsgrupper, 2021-2023

Region	Nordjylland	Midtjylland	Syddanmark	Hovedstaden	Sjælland	Landsplan
Aldersgruppe						
Under 30 år	5,8	6,2	4,9	4,4	7,2	5,4
30-39 år	12,7	13,4	9,9	8,6	14,9	11,1
40-49 år	16,3	17,7	13,0	12,4	18,5	15,0
50-59 år	19,4	19,7	14,0	14,5	19,8	16,9
60-69 år	20,8	22,3	16,8	17,7	22,4	19,7
70-79 år	23,3	26,8	21,0	22,2	27,1	23,9
80+ år	15,6	18,7	14,6	15,2	19,0	16,5
Køn						
Kvinde	17,7	19,0	14,6	14,2	21,7	16,8
Mand	14,2	14,5	11,5	10,0	15,2	12,5
Uddannelsesbaggrund						
Grundskole	19,3	21,3	15,4	16,5	20,9	18,4
Gymnasie og erhvervsuddannelse	16,3	18,1	13,2	13,5	18,3	15,6
Kort og mellemlang videregående uddannelse	14,4	15,4	11,4	12,2	16,1	13,4
Lang videregående uddannelse og Ph.d.	11,5	11,9	9,7	10,3	12,5	10,8
Beskæftigelsesstatus						
Beskæftiget eller under uddannelse	12,4	12,9	9,4	9,1	12,9	10,8
Ledig	21,1	25,1	18,1	18,4	25,3	21,0
Sygedagpenge o.l.	52,2	50,8	38,1	43,0	60,3	47,4
FØP, seniorpension, fleksjob o.l.	22,8	23,9	16,8	22,2	28,7	22,4
Arbejdsmarkedsbranche						
Sundhed og socialvæsen	15,3	15,8	11,9	12,5	15,6	13,9
Rejsebureauer, rengøring o.a. operationel service	13,5	15,3	10,7	10,8	14,0	12,4
Bygge og anlæg	13,3	14,2	10,9	10,1	13,4	12,2
Vandforsyning og renovation	13,0	13,9	8,7	13,3	12,0	12,1
Hotel og restauration	14,5	17,0	10,0	9,6	14,4	12,1
Landbrug, skovbrug og fiskeri	15,8	13,6	8,3	12,8	11,4	11,7
Helbredstilstand (CCI)						
Ingen sygelighed	13,7	14,4	10,9	11,0	14,2	12,5
Let sygelighed	20,0	21,1	16,4	16,1	21,5	18,4
Middel sygelighed	26,2	30,6	19,6	21,6	35,6	25,7
Høj sygelighed	27,9	38,6	21,9	24,7	39,6	29,4

Anm.: Der er tale om offentligt finansieret billeddiagnostiske udredninger af lænderyggen.

Kilde: Danmarks Statistik, Landspatientsregisteret og egne beregninger.

6 Køns- og aldersstandardiseret røntgen af lænderyggen på tværs befolkningsgrupper

Tabel 6
Køns- og aldersstandardiseret antal røntgen af lænderyggen pr. 1.000 på tværs af befolkningsgrupper, 2021-2023

Region	Nordjylland	Midtjylland	Syddanmark	Hovedstaden	Sjælland	Landsplan
Aldersgruppe						
Under 30 år	6,7	4,0	2,9	2,6	7,9	4,0
30-39 år	9,5	5,7	3,8	3,9	11,0	5,7
40-49 år	12,0	7,8	5,4	6,0	13,8	8,0
50-59 år	17,4	12,7	8,8	9,9	18,8	12,5
60-69 år	22,9	19,0	14,9	16,7	25,2	18,9
70-79 år	32,4	29,9	26,1	29,5	36,5	30,4
80+ år	42,1	40,7	40,8	45,8	44,6	42,9
Køn						
Kvinde	21,4	17,1	15,2	14,2	25,3	17,4
Mand	14,6	10,4	8,8	8,5	16,0	10,7
Uddannelsesbaggrund						
Grundskole	22,0	17,9	13,9	16,3	24,3	18,0
Gymnasie og erhvervsuddannelse	17,5	14,6	11,5	13,5	19,5	14,7
Kort og mellemlang videregående uddannelse	15,3	11,9	9,9	11,6	16,8	12,3
Lang videregående uddannelse og Ph.d.	13,5	8,7	8,3	8,6	12,4	9,2
Beskæftigelsesstatus						
Beskæftiget eller under uddannelse	11,0	7,5	5,1	5,7	12,0	7,3
Ledig	20,1	14,1	9,9	10,8	24,6	14,3
Sygedagpenge o.l.	34,2	25,5	18,5	24,3	41,7	27,0
FØP, seniorpension, fleksjob o.l.	21,6	16,8	12,0	15,2	23,4	16,9
Arbejdsmarkedsbranche						
Sundhed og socialvæsen	11,8	8,3	5,4	7,0	13,5	8,1
Rejsebureauer, rengøring o.a. operationel service	12,3	8,5	5,9	6,9	14,7	9,5
Bygge og anlæg	10,8	9,1	6,5	7,6	12,3	9,0
Vandforsyning og renovation	12,2	6,4	9,0	7,8	13,8	8,4
Hotel og restauration	11,5	10,4	5,9	5,2	14,0	9,3
Landbrug, skovbrug og fiskeri	16,0	9,1	4,3	10,2	13,6	8,7
Helbredstilstand (CCI)						
Ingen sygelighed	15,0	11,8	9,2	10,2	16,6	11,8
Let sygelighed	21,8	17,6	14,1	15,4	24,2	17,6
Middel sygelighed	24,2	20,0	16,1	17,5	26,0	19,6
Høj sygelighed	28,9	22,5	19,6	21,0	30,4	23,2

Anm.: Der er tale om offentligt finansieret billeddiagnostiske udredninger af lænderyggen.

Kilde: Danmarks Statistik, Landspatientsregisteret og egne beregninger.

7 Køns- og aldersstandardiseret privat finansieret billeddiagnostik af lænderyggen

Tabel 7

Køns- og aldersstandardiseret antal privat finansierede billeddiagnostiske undersøgelser af lænderyggen pr. 1.000 voksne, 2021-2023

Region	MR-scanninger	Røntgen
Nordjylland	1,4	0,2
Midtjylland	2,0	0,1
Syddanmark	1,9	0,0
Hovedstaden	2,6	0,4
Sjælland	3,0	0,5
Landsplan	2,2	0,3

Anm.: Der er tale om privat finansieret billeddiagnostiske udredninger af lænderyggen.

Kilde: Danmarks Statistik, Landspatientsregisteret og egne beregninger.

8 MR af lænderyggen på tværs af årsperioder

Tabel 8

Faktiske antal MR af lænderyggen pr. 1.000 voksne: Udvikling og ændring over tid, 2014-2023

Region	Periode 1 (2014-2016)	Periode 2 (2017-2020)	Periode 3 (2021-2023)	Ændring fra periode 1 til 3
Nordjylland	11,3	14,1	15,9	41 pct.
Midtjylland	18,2	18,9	16,8	-8 pct.
Syddanmark	19,0	17,5	13,1	-31 pct.
Hovedstaden	12,6	12,0	12,2	-3 pct.
Sjælland	13,5	16,5	18,5	37 pct.
Landsplan	15,2	15,6	14,7	-3 pct.

Anm.: Der er tale om beregninger baseret på ændringer i de ikke-standardiseret (faktiske) antal MR-scanninger af lænderyggen pr. 1.000 voksne, der er offentligt finansieret. Bemærk, at periode to i figuren strækker sig over fire og ikke tre år som periode et og tre. Dette påvirker ikke i sig selv estimatet og leder ikke til skævhed i tallene.

Kilde: Danmarks Statistik, Landspatientsregisteret og egne beregninger.

9 Røntgen af lænderyggen på tværs af årsperioder

Tabel 9

Faktiske antal røntgen af lænderyggen pr. 1.000 voksne: Udvikling og ændring over tid, 2014-2023

Region	Periode 1 (2014-2016)	Periode 2 (2017-2020)	Periode 3 (2021-2023)	Ændring fra periode 1 til 3
Nordjylland	24,1	20,5	18,0	-25 pct.
Midtjylland	19,2	16,5	13,7	-29 pct.
Syddanmark	19,4	15,7	12,0	-38 pct.
Hovedstaden	14,8	13,4	11,5	-22 pct.
Sjælland	25,3	21,3	20,7	-18 pct.
Landsplan	19,2	16,4	14,1	-27 pct.

Anm.: Der er tale om beregninger baseret på ændringer i de ikke-standardiseret (faktiske) antal røntgen af lænderyggen pr. 1.000 voksne, der er offentligt finansieret. Bemærk, at periode to i figuren strækker sig over fire og ikke tre år som periode et og tre. Dette påvirker ikke i sig selv estimatet og leder ikke til skævhed i tallene.

Kilde: Danmarks Statistik, Landspatientsregisteret og egne beregninger.

10 MR af lænderyggen på tværs af individuelle år

Tabel 10

Faktiske antal MR af lænderyggen pr. 1.000 voksne, 2014-2023

Region	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Nordjylland	9,5	11,3	13,1	14,4	14,8	12,4	14,6	16,1	16,7	14,9
Midtjylland	16,7	18,6	19,1	19,7	19,7	18,9	17,3	18,0	15,4	17,0
Syddanmark	19,2	19,1	18,7	20,2	19,4	16,5	14,0	14,7	12,6	11,9
Hovedstaden	12,5	13,0	12,2	11,8	11,4	12,6	12,3	13,0	12,2	11,3
Sjælland	12,5	14,4	13,8	14,9	16,5	17,4	17,3	18,2	18,8	18,5
Landsplan	14,6	15,6	15,4	16,1	16,0	15,5	14,8	15,6	14,4	14,1

Anm.: Der er tale om beregninger baseret på ændringer i de ikke-standardiseret (faktiske) antal MR-scanninger af lænderyggen pr. 1.000 voksne, der er offentligt finansieret.

Kilde: Danmarks Statistik, Landspatientsregisteret og egne beregninger.

11 Røntgen af lænderyggen på tværs af individuelle år

Tabel 11

Faktiske antal røntgen af lænderyggen pr. 1.000 voksne, 2014-2023

Region	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Nordjylland	25,9	24,1	22,2	22,8	21,3	20,4	17,4	18,2	17,8	18,0
Midtjylland	19,3	19,6	18,9	18,6	17,2	16,3	13,9	14,4	13,7	13,1
Syddanmark	19,1	20,0	19,0	18,6	18,3	15,0	10,8	11,9	11,9	12,2
Hovedstaden	15,0	14,9	14,4	14,2	13,8	13,9	11,6	11,8	11,7	10,8
Sjælland	24,8	25,7	25,3	22,9	20,8	21,6	19,8	21,1	21,8	19,1
Landsplan	19,4	19,6	18,8	18,3	17,3	16,4	13,7	14,4	14,3	13,6

Anm.: Der er tale om beregninger baseret på ændringer i de ikke-standardiseret (faktiske) antal røntgen af lænderyggen pr. 1.000 voksne, der er offentligt finansieret.

Kilde: Danmarks Statistik, Landspatientsregisteret og egne beregninger.

12 Oversigt over de mest almindelige profiler på modtagere af billeddiagnostiske undersøgelser af lænderyggen på landsplan

Tabel 12

Hyppigste patientprofiler på modtagere af MR- og røntgen af lænderyggen, 2021-2023

Patientprofil	Køn	Alder	Beskæftigelse	Uddannelse	Helbred	Andel af forbruget på landsplan
MR-scannede patienter						
Profil 1	Kvinde	35 - 65 år	Beskæftiget el. under uddannelse	Grundskole, gymnasium el. Erhvervsuddannelse	Ingen sygelighed	8,1 pct.
Profil 2	Mand	35 - 65 år	Beskæftiget el. under uddannelse	Grundskole, gymnasium el. Erhvervsuddannelse	Ingen sygelighed	7,9 pct.
Profil 3	Kvinde	Over 65 år	Pension el. efterløn	Grundskole, gymnasium el. Erhvervsuddannelse	Ingen sygelighed	5,7 pct.
Profil 4	Kvinde	35 - 65 år	Beskæftiget el. under uddannelse	Kort- eller mellemlang videregående uddannelse	Ingen sygelighed	4,9 pct.
Profil 5	Kvinde	Over 65 år	Pension el. efterløn	Grundskole, gymnasium el. Erhvervsuddannelse	Let sygelighed	3,6 pct.
Røntgenundersøgte patienter						
Profil 1	Kvinde	Over 65 år	Pension el. efterløn	Grundskole, gymnasium el. Erhvervsuddannelse	Ingen sygelighed	10,5 pct.
Profil 2	Kvinde	Over 65 år	Pension el. efterløn	Grundskole, gymnasium el. Erhvervsuddannelse	Let sygelighed	7,3 pct.
Profil 3	Kvinde	35 - 65 år	Beskæftiget el. under uddannelse	Grundskole, gymnasium el. Erhvervsuddannelse	Ingen sygelighed	6,1 pct.
Profil 4	Mand	35 - 65 år	Beskæftiget el. under uddannelse	Grundskole, gymnasium el. Erhvervsuddannelse	Ingen sygelighed	5,9 pct.
Profil 5	Kvinde	Over 65 år	Pension el. efterløn	Grundskole, gymnasium el. Erhvervsuddannelse	Middelsvær sygelighed	4,1 pct.

Anm.: Der er tale om offentligt finansieret billeddiagnostiske udredninger af lænderyggen.
 Kilde: Danmarks Statistik, Landspatientsregisteret og egne beregninger.

13 De mest almindelige profiler på modtagere af billeddiagnostiske undersøgelser af lænderyggen på landsplan, og deres volumen i de enkelte regioner

Tabel 13

Hypigste patientprofiler på modtagere af MR- og røntgen af lænderyggen på landsplan og i regionerne, 2021-2023

Region	Profil 1	Profil 2	Profil 3	Profil 4	Profil 5
MR-scannede patienter					
Nordjylland	9,0 pct.	9,3 pct.	6,1 pct.	4,7 pct.	4,0 pct.
Midtjylland	8,5 pct.	8,7 pct.	5,8 pct.	5,1 pct.	3,5 pct.
Syddanmark	8,1 pct.	8,4 pct.	6,4 pct.	4,5 pct.	4,2 pct.
Hovedstaden	7,2 pct.	6,1 pct.	5,1 pct.	5,2 pct.	3,3 pct.
Sjælland	8,4 pct.	7,7 pct.	5,5 pct.	4,8 pct.	3,5 pct.
Landsplan	8,1 pct.	7,9 pct.	5,7 pct.	4,9 pct.	3,6 pct.
Røntgenundersøgte patienter					
Nordjylland	9,8 pct.	6,8 pct.	7,0 pct.	7,4 pct.	3,3 pct.
Midtjylland	11,3 pct.	7,4 pct.	6,4 pct.	6,2 pct.	3,9 pct.
Syddanmark	12,6 pct.	8,8 pct.	5,0 pct.	4,7 pct.	5,2 pct.
Hovedstaden	9,6 pct.	7,2 pct.	5,2 pct.	4,6 pct.	4,3 pct.
Sjælland	9,5 pct.	6,5 pct.	7,2 pct.	7,1 pct.	3,6 pct.
Landsplan	10,5 pct.	7,3 pct.	6,1 pct.	5,9 pct.	4,1 pct.

Anm.: Der er tale om offentligt finansieret billeddiagnostiske udredninger af lænderyggen.

Kilde: Danmarks Statistik, Landspatientsregisteret og egne beregninger.

14 Privat finansieret billeddiagnostik af lænderyggen

Tabel 14

Privat finansierede billeddiagnostiske undersøgelser af lænderyggen pr. 1.000 voksne, 2021-2023

Region	MR-scanninger	Røntgen
Nordjylland	1,4	0,2
Midtjylland	2,0	0,1
Syddanmark	1,9	0,0
Hovedstaden	2,6	0,4
Sjælland	3,0	0,6
Landsplan	2,2	0,3

Anm.: Der er tale om beregninger baseret på ændringer i de ikke-standardiseret (faktiske) antal MR-scanninger og røntgen af lænderyggen pr. 1.000 voksne, der er privat finansieret.

Kilde: Danmarks Statistik, Landspatientsregisteret og egne beregninger.

15 Internetadresser på regionale tiltag online

Tabel 15

Internetadresser på de regionale indsats, som er tilgængelig i onlineform

Region	Indsats	Link
Nordjylland	Patientinformationsfolder med tilhørende hjemmeside	https://rn.dk/l%C3%A6nderygsmarter
Midtjylland	Animationsvideoer til borgere med lænderygsmarter	https://www.sundhed.rm.dk/sundhedstilbud/ondt-i-ryggen
Syddanmark	Patientinformationsfolderen "Forstå dine smerter i lænden"	https://www.sundhed.dk/content/cms/11/117611_forstaa-dine-smerter-i-laenden.pdf
Syddanmark	Informationsvideo til kliniker om patientinformationsfolderen	https://video.qbrick.com/play2/embed/player?accountId=AccjH5gwd9ILEaj5M7owJGgRQ&mediald=e4b318a7-00090320-0eb228bc&configId=wcag1&pageStyling=adaptive&autoplay=false&repeat=true&sharing=false
Syddanmark	Regional visitationsretningslinje	https://ekstern.infonet.regionsyddanmark.dk/Files/Dokument744998.htm
Syddanmark	Både Informationsvideoer om lænderygbesvær og brug af billeddiagnostik, samt Tværsektorielt forløbsprogram for borgere med lænderygbesvær	https://regionsyddanmark.dk/fagfolk/det-naere-sundhedsvaesen/vaerktojer-og-inspiration/forloepsprogram-for-borgere-med-laenderygbesvaer
Syddanmark	Rygrøret	https://sygehuslillebaelt.dk/afdelinger/middelfart-sygehus/rygcenter-syddanmark/samarbejdspartnere
Hovedstaden	Anvendelsen af Region Syddanmarks patientinformationsfolder "Forstå dine smerter i lænden"	https://www.sundhed.dk/content/cms/24/122124_forstaa-smerter-laenden.pdf
Hovedstaden	Telefoniske hotlines til speciallæger	https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/information-til-praksis/hovedstaden/almen-praksis/patientbehandling/patientforloeb/forloebbeskrivelser-icpc/l-muskel-skelet-system/nakke-laende-ryg-smerter-uden-udstraaling/
Sjælland	Temaområde om rygsmarter på Helbredsprofilen.dk	https://www.helbredsprofilen.dk/sygdomme/rygsmarter